

Waldorfský rok

*Ako sa nám
darilo*

2011/2012

Ďalší krásny spoločne strávený školský rok je za nami. Škola opäť počas roka žila zážitkami na vyučovaní i mimo neho. Na jeseň sme zbierali úrodu v ovocnom sade. Tretiaci poorali políčko, zasiali i zožali obilie. A akí boli hrdí, keď ponúkali svoj vlastný upečený chlieb po škole.

Od Martinského sprievodu bol len kúsok k Vianočnej slávnosti spojenej s bazárom a tvorivými dielňami. Dokonca aj mnohí rodičia si niečo vyrobili, samozrejme, ako podpora pre svoje deti ☺.

Pri príležitosti 10. výročia vzniku školy sme usporiadali Deň otvorených dverí.

V marci mali naši deviataci rušné obdobie pri riešení úloh z Testovania 9. Zvládli ich výborne. Rovnako aj prijímačky na stredné školy. Ak si myslíte, že potom mali voľno, to teda nie. Pripravovali sa na záverečné prezentácie svojich projektov. Všestrannosť našich žiakov sa prejavila v témach ich projektov. Od reprezentačného šermu, írskych tancov, hry na hoby cez snowboarding, výrobu vlastnej gitary až po android.

V priebehu roka deviataci nacvičovali aj divadelné predstavenie Búrka od Shakespeara. Prešli jazykovými cvičeniami, učili sa vžívať do úloh, vyrobili kulisy, ušili si kostýmy, hrali a užili si pri tom veľa zábavy. No, a potom to už len predviedli ☺. Bolo to super. Sme na nich naozaj hrdí.

Samozrejme, takýchto skvelých projektov je u nás viac. Viete narábať s diabolom, žonglovať s viacerými loptičkami, jazdiť na jednokolke, vyrobiť lyžicu, medený šperk, hádzať oštepom či diskom? Naši žiaci áno.

Nezaskočí ich ani spievanie Marseillaise alebo Bachovho oratória. Dokonca ani to, keď meraním zistili, že ráno sú vyšší ako večer.

Čo iné sa ešte dialo v triedach si prečítajte na nasledujúcich stranách. Alebo radšej prídte do školy, raz zažiť je viac ako desaťkrát čítať alebo stokrát počuť ☺.

Slávka Šebová

Prvý ročník

Prvý ročník prebehol presne v takom duchu ako som od neho očakávala. Bol plný nových tvárí, poznávaní, bol i pokojný i dynamický. S deťmi sme sa učili **nové písmenká** veľkej tlačenej abecedy, naučili sme sa krátke slová nielen napísať, ale aj prečítať, dokonca niektorí už vedeli napísať a prečítať krátke vety. Vždy na začiatku vyučovania sme sa snažili začať so zážitkami, ktoré deti prežívali v čase mimo vyučovania. Nie všetky deti sa dokázali postaviť pred lavice a rozprávať ostatným. Avšak na konci školského roka už takmer nebolo žiaka, ktorý by nechcel niečo oznámiť ostatným. Na matematike deti začali počítaním do desať a veru väčšina detí na konci roka vedela napočítať aj do päťdesiat, ba niektorí i do sto. Bolo to i vďaka jednej z metód, použitých na vyučovaní a síce odhady. Deti najradšej robili **odhady** na lentilkách, hrozienkach, orieškoch, skrátka, keď to potom mohli aj ochutnať. Deti mali veľmi radi i násobkové rady v kruhu s vrecúškami, pretože nebolo jednoduché v rytme počítat' a zároveň vykonávať určitý pohyb. Ale oni mali túžbu, aby sa to vždy podarilo a aby sa mýlili čo najmenej a dokázali to. Mnohé deti zaujala výtvarná výchova, pretože im poskytovala mnohoraké nápady na rozvoj fantázie. Avšak zážitok zo **štrikovania** mali mnohé deti najradšej. Učili sa štrikovať i chlapci, čo poskytlo i učiteľovi skvelé momenty na pozorovanie rozdielneho prístupu k práci. Chlapci mali zväčša úhladnejšiu prácu na svojom výrobku, v tomto prípade na obale na flautu. Deti si na vyučovaní prešli celým procesom **spracovania vlny**: Čistenie a pranie vlny, farbenie vlny pomocou cibul'ových šupiek, pláchanie a následné sušenie, česanie vlny kefou i prístrojom, ukážka a následné vyskúšanie si práce s kolovrátkom. No a nakoniec dostali do rúk vlastnú vlnu, drevené ihlice, ktoré im vyrobili starší žiaci, a začalo sa s nácvikom samotného štrikovania. A aby to nebolo len štrikovanie samé pre seba, tak každé dieťa si malo za úlohu uštrikovať svoj vlastný obal na drevenú flautu. Ak mám zhodnotiť priebeh celej práce, tak splnila moje očakávania nad mieru. Sama som po prvý raz prechádzala celým týmto procesom a i pre mňa to bol krásny zážitok. Zaujímavé bolo, keď sme si priniesli na samom začiatku, prvú vlnu od ovečiek. Niektoré deti boli zaskočené, aká je tá vlna na mnohých miestach špinavá. Ako keby si prvýkrát uvedomili, že to je živá ovečka a nie nejaká čistá plyšová hračka. Dokonca jednému chlapcovi sa tak bridilo dotknúť sa pravej zašpinenej ovčej vlny, že odmietal s nami pracovať. Deti si sami vlnu čistili a prali v triede. Mali z toho veľkú radosť, keď sa priniesli do triedy vaničky a sušičky. S radosťou sa zapájali do práce, obzvlášť, keď po vysušení prišlo na radu česanie

vlny. Jedna skupina detí česala vlnu ručne, kefou, druhá skupina mala na to dve zvláštne kefy, s ktorými sa česalo protichodne a tretia skupina mala k dispozícii česací stroj. Zaujímavé bolo, že dievčatá radšej česali ručne, s protichodnými kefami a chlapci radšej s pomocou stroja. Ten bol pre nich asi o to zaujímavejší, že to išlo ťažšie a bolo potrebné na to získať istý grif.

No a najťažšia práca bola na konci, keď si mali vyskúšať prácu na **kolovrátku**. Tu som vedela, že to ešte nebola práca pre nich, ale napriek tomu to bolo dobre vidieť, že ich zručnosti a schopnosti ešte nie sú rozvinuté pre túto prácu. Bolo však dobre, že videli, ako sa

na kolovrátku pracuje.

Toto bola fáza pred štrikovaním, potom prišla práca s ihlicami a vlnou. Na začiatku som deti učila pomocou básničky všetky úkony, ktoré bolo treba urobiť pri pletení. No a potom to už bolo hlavne na nich. Ešte len teraz sa dalo pozorovať ako deti pristupujú k práci, akú majú výdrž, ako sa musia prekonávať. Spočiatku to šlo veľmi ťažko. V triede mi na začiatku vypomáhali i mamičky, kým deti ako tak nenadobudli skúsenosť. Potom sme pracovali už stále dve učiteľky s deťmi. Niektoré deti sa naučili tak rýchlo štrikovať, že urobili niekoľko prác. Zvieratko,

obal na flautu, podušku pre zvieratko, šál, ba i kabelku. Uvedomila som si, že tie deti, ktoré boli na vyučovaní hravé a ešte sa im veľmi nechcelo učiť, mali problém i pri štrikovaní. Dôležité pre mňa je však poznanie, že čím dlhšia doba uplynula od začiatku roka, tým zodpovednejšie pristupovali k učeniu. Zlepšenie v štrikovaní im pomáhalo zlepšiť prístup k práci, dokonca mnohí urobili pokrok v rýchlejšom chápaní učiva.

Predmet Formové kreslenie pomáhal deťom pri rozvíjaní **hrubej i jemnej motoriky** rúk a následne pri správnom harmonickom rozvoji celého človeka. Formové kreslenie pomohlo deťom pri prvom učení sa tlačných písmen, pri oboznamovaní sa s rovnou i oblou čiarou, pri

prvom oboznamovaní sa s geometrickými tvarmi. V neposlednom rade deťom pomáhali prežívať plnosť farieb pri zakresľovaní zážitkov z rozprávok, ktoré deti v prvom ročníku tak rady počúvajú.

Na konci školského roka sme sa vybrali s deťmi do školy v prírode do Zaježovej. Tam sme si okrem iných činností naplánovali, že budeme maľovať na tričká špeciálnymi farbami.

. Niektoré deti boli prekvapené, že oni sami budú niečo maľovať na tričká, iné zase hovorili, že oni to nevedia, ďalšie sa veľmi tešili, ale veľmi ani nevedeli, čo to všetko obnáša. Dokonca jeden chlapec mal pred touto prácou taký rešpekt, že doma povedal svojej mame, že on radšej do školy v prírode nepôjde. Deťom som preto ešte raz podrobne vysvetlila, čo táto práca zahŕňa a do školy prírody sa predsa len tešili a išli všetci. Maľovanie na tričká napokon deti veľmi zaujalo. Postupne sa naučili s farbami pracovať, získali nové zručnosti. To im dodalo sebavedomie a odvahu experimentovať a potom už som len videla ich zanietené tváre pri práci. A kto pracoval najdlhšie? Nuž, práve ten náš chlapec, ktorý sa toho bál. Nakoniec mal z toho takú radosť, že sme ho od práce nemohli dostať, stále chcel ešte niečo domaľovať. Tričká sme dali vysušiť a keď prišiel čas odchodu domov, deti si dali na seba nové kostýmy. Rodičia sa pri zvitíaní detí nestačili čudovať, v akom novom oblečení prišli ich ratolesti domov.

Po skončení školy v prírode nás čakali už len posledné dva školské týždne a tie sme naplnili spoločnou prácou na záverečných opakovacích hodinách. Najkrajšie na tom bolo, že keď sme sa lúčili a ja som im oznámila, že odteraz majú prázdniny, ani si poriadne neuvedomili, že by sa mali tešiť, ale naopak posmutneli, že sa dlhšie neuvidíme.

Dáša Czéreová, triedna učiteľka

Druhý ročník

Druhý ročník sa niesol v nálade **bájak a legend**. Často sme hrali krátke scény, kde deti vystupovali ako rôzne zvieratká. Naučili sme sa **násobkové rady** v pohybe, na lane i základy žonglovania s vrecúškami.

Nevynechali sme ani záujem o prírodu, ročné obdobia, kde sme na hodine prvouky trávili veľa času vonku.

Zoznámili sme sa i s prácami na školskom pozemku ako hrabanie lístia, či zbieranie popadaného ovocia. Niektorým sa i nechcelo, ale keď sme to spojili s hrou, bola práca zaujímavejšia. Zažili sme spolu aj návštevy divadla, kde sme v rámci hodín slovenského jazyka spolu cvičili **jazykolamy** ako skutoční herci.

Zimu sme si zakúsili aj na korčuliach, kde nás prekvapili i posilnili pády na ľade :-). Naháňačky po ľade boli dosť náročné, ale keďže sme zvládli veľmi šikovne základy brzdenia, stávali sa čoraz zaujímavejšie. Poriadne sme vymrzli, ale o to viac nám chutili obedy, ktoré na nás čakali v škole.

Škola v prírode na **Zaježovej** bola fantastická. Sami v prírode a široko-daleko nikoho. Užili sme si dažďa, slnka, voňavých lúk, váľanie sa v tráve, krásne prechádzky i číro-čiru tmu počas hľadania nočného pokladu.

Tento školský rok prebehol veľmi rýchlo a uvidíme, čo prinesie ďalší!

Miroslava Okuliarová, klubistka

Tretí ročník

Tretí ročník sa niesol v znamení Rubikonu, výmenách pedagógov a iných zaujímavých udalostí.

Tretia trieda je veľmi pracovitá, čo sa ukázalo v prvých jesenných týždňoch. Bolo to vidieť v **epoche Zrna a stavby príbytkov** v školskej záhrade. Pán učiteľ spolu s deťmi zoral kruhové políčko, ktoré potom osiali a ohradili doskami. Niektoré skupinky pílili a rezali kladky na stavbu dreveného domu a dievčatá sa venovali stavbe príbytku z rákosia. Deťom pomáhali dve panie učiteľky-klubistky Simonka Glembová, a Renatka Kubečková. Simonka bola vtedy vo vysokom stupni tehotenstva a spolu s Jankom sa tešili na radostnú udalosť. Simonka postupne triedu odovzdávala a Renátke, ktorá sa mala stať jej nasledovníčkou. Krásne jesenné dni si trieda vychutnala aj na výletoch. Jeden z nich bol na rodinnej farme v Stupave, kde si deti užili staré remeslá ako napríklad kováčstvo a hrnčiarstvo, a zahrali sa aj s domácimi zvieratami.

Po odchode pána učiteľa Janka triedu prevzala klubistka Renatka. Vzťahy v triede sa pekne utužovali aj v škole v prírode v Račkovej doline, kde si deti opäť mohli vyskúšať fortieľ starých remesiel a stavbu lesných príbytkov. Aj vďaka podpore a pomoci kolegov sa nepokojné vody postupne usadili a koncom školského roka si deti a nová triedna našli k sebe cestu.

Poslednou akciou v tomto školskom roku bola **žatva**. Pani učiteľka Renatka cez prázdniny pozvala rodičov a deti, ale žatvu museli niekoľkokrát odvolať. Počasie bolo nevyspytateľné a napokon aj počas žatvy pršalo. Mokré stebľa sa ohýbali pod kosákmi a deti ich nakoniec trhali aj s koreňmi. Šikovní rodičia si rozdelili úlohy: niektorí ukladali stebľa na plátno, druhí strihali korene a deti nosili úrodu do prechodného humna – tretiackej triedy, kde sa pšenica sušila. Tohtoročná žatva sa niesla v duchu: „Nie je umenie žať za suchého počasia a s naostrenými kosami“. Miesto kosákov sa najviac využili školské nožnice.... ☺

Renata Kubečková, triedna učiteľka

Štvrtý ročník

Prechodom medzi tretím a štvrtým ročníkom neboli pre nás len také obyčajné prázdniny. Deti na chvíľu zanechali svoje radovánky a v jeden júlový deň prišli do školy na naše obilné poličko, aby sme zožali úrodu. Už pranostiky, ktoré sme od začiatku sledovali, sľubovali plné sýpky. A veru sa urodilo. Obilie sme pokosili, pozbierali zabudnuté klásky zo strniska a na zvyšok prázdnin dali snopy dosušiť na povalu školy. V septembri tak mohlo začať mlátenie, previevanie a triedenie zrna. V októbri sme už mleli múku a piekli chlieb. Bol výborný – deti ponúkli snád' celú školu. Ale ako sa patrí na dobrých hospodárov, časť úrody sme odovzdali tretiakom, aby si mohli aj oni zasiať, aby kolobeh pokračoval ďalej.

Ale to už bola epocha matematiky a zlomky. Tak sme aj náš chlieb, koláče, pizzu, špagát, či cestoviny delili na polovice, štvrtiny, tretiny aj dvestosedemdesiatosminy. Aj sme sa naučili, aj najedli a zabavili. Zvyšok matematiky vo 4. ročníku sme sa venovali všetkým početovým operáciám v obore až do milión. Keď deti porozumeli aj **princípu písomného delenia**, v triede zavládla obrovská radosť. Nevedeli prestať počítať a pýtali si ďalšie a ďalšie príklady. A keď vyšla skúška správnosti, pre mnohých to bolo obrovské zadost'účinenie. Jednoducho, štvrtáci majú násobilku v malíčku.

Slovenčina nám priniesla dve nové témy: **slovné druhy a spodobovanie**. Precvičovali sme aj vybrané slová a na moju veľkú radosť mnohé deti našli veľkú záľubu v čítaní, knihy priam hltali.

Vlastiveda bola spojená s témou **orientácie**. Najskôr sme preskúmali blízke okolie našej školy a potom sme smelo nastúpili na električku a vydali sa s mapou a buzolou do centra, navštívili Bratislavský hrad ahrad v Devíne. Deti s prehľadom samostatne absolvovali aj orientačnú hru v Starom meste.

Podobné zameranie mala aj naša ŠVP na východnom Slovensku v čarovnej **Kopytovskej doline**. Deti odvážne plnili orientačné úlohy v lese aj na nočnom pochode. Zvládli náročné turistické výstupy, navštívili jaskyňu, hrad v Starej Ľubovni a na pltiach splavili Dunajec.

Našou celoročnou témou, nielen v rámci prírodovedy, bolo krásne a vzácne **morské akvárium** v našej triede. Deti sa celý rok s radosťou a záujmom starali o kŕmenie a čistenie. Stali sa tiež dobrými pozorovateľmi a tak im žiadna zmena v akváriu nemohla ujsť. Rybkám dali mená a stali sa ich strážcami.

Takmer každú stredu v čase klubu bola **čajovňa**, alebo sme aspoň upiekli koláč. Aj takto sme mohli prispieť na finančne náročný chod akvária.

V druhom polroku sa naša trieda rozrástla o štyroch nových spolužiakov, ktorí sa s nami od začiatku cítili veľmi dobre. Veľkým zážitkom pre deti bolo aj **žonglovanie**. Rodičia im ušili tri ryžou plnené loptičky a po pár týždňoch ich už takmer polovica triedy s ľahkosťou prehadzovala v rukách.

Pokračovali sme aj v **návštevách u spolužiakov**. Celá trieda sme takto okrem Bratislavy navštívili aj Pezinok, Rohovce, Marianku či Zálesie. Neobišli sme ani tradičnú ZOO, Bibianu, SND a nevynechali sme zimné korčuľovanie na Kuchajde.

Bol to ďalší pekný rok plný poznania, zážitkov a radosti.

Zuzana Bugárová, triedna učiteľka

Piaty ročník

Piaty ročník navštevovalo 18 detí, z toho 11 dievčat a 7 chlapcov. Pracovali veľmi usilovne a s radosťou sa oboznamovali s množstvom nových poznatkov z nových predmetov – na **zemepise** spoznávali Slovensko cez povodie riek, kreslenie máp, piesne i povesti z regiónov. Ku koncu školského roka sa **zoznámili aj so susedmi**

nášho štátu, s ich geografiou, ale i s kultúrou, s piesňami a kulinárskymi špecialitami, ako napr. halászlé z Maďarska či poľské šúľance, ktoré nám pripravili rodičia a starí rodičia. Na prírodopise sme sa rozprávali o ďalších druhoch zvierat – vtákoch, šelmách i bylinožravcoch a neskôr sme preberali a kreslili aj nekvitnúce rastliny ako lišajníky, machy,

riasy, prasličky, huby, paprade a pod.

Veľmi zaujímavý bol pre nás dejepis, kde sme sa jeden mesiac zaoberali **starými kultúrami** a ich prínosom pre našu dnešnú kultúru a druhý mesiac sa „pozreli“ na to, ako žili kedysi ľudia v starom Grécku – od

starej Tróje cez Atény a Spartu až po výpravné cesty Alexandra Veľkého.

Medzitým a už vlastne od začiatku roka sa deti intenzívne pripravovali na grécku olympiádu a zdokonaľovali sa v jednotlivých disciplínach ako hod diskom, oštepom, skok do diaľky i do výšky, zápasenie, maratón, štafetový beh, závody vozatajov. V máji sme sa zúčastnili na

gréckej olympiáde v Schonau v Rakúsku, kam prišli aj piataci z rakúskych waldorfských škôl, z Chorvátska a Slovinska. Bol to pre deti veľký zážitok byť v medzinárodných družstvách, ktoré hrdo niesli názvy gréckych miest, reprezentovať ich svojimi výkonmi a v neposlednom rade i dorozumieť sa navzájom ☺, či spať v stane pri takmer nulových nočných teplotách. Priamo na sebe zažili hlavnú olympijskú myšlienku, že **nie je dôležité zvíťaziť**, ale zúčastniť sa, pretože v tejto olympiáde nešlo o víťazstvo, ale o prekonanie či posunutie svojich vlastných hraníc. Zo všetkých týchto epôch spravili deti i veľmi pekné i pútavé projekty, ktoré sa učili i správne prezentovať. A tak sme spolu v rámci nich „cestovali“ po Slovensku na najobľúbenejšie miesta jednotlivých detí a dozvedali sa o nich množstvo zaujímavostí, po epoche dejepisu by ste mohli na nástenke vidieť projekty o faraónoch, pyramídach a múmiách, posvätných mačkách v Egypte, o stavbách v Mezopotámii či zaujímavosti zo starovekej Indie. V rámci **prírodopisu** si vybrali 2 zvieratá, ktoré porovnávali z hľadiska spoločných i odlišných znakov – čo majú spoločné rys a veverička, hus a labuť alebo žirafa a tiger? Na slovenskom jazyku sme sa viac venovali slovným druhom a určovaniu jednotlivých kategórií a na matematike sme veľa počítali so zlomkami, naučili sme sa robiť ďalšie početové operácie a úplne nové boli pre nás desatinné čísla a počítanie s nimi.

Celý rok bol pre nás veľmi bohatý na zážitky a zdalo sa nám, že rýchlo ubehol. Absolvovali sme i zopár kultúrnych predstavení a posledný mesiac sme boli i na zvláštnom výlete v Maďarsku. Zvláštnom preto, lebo sme tam boli len chvíľu – z Komárna peši do Komáromu po Alžbetinom moste na dobrú maďarskú zmrzlinu či zákusok ☺ Tak sme už reálne boli s triedou v troch susedných štátoch – v Poľsku a Rakúsku vo štvrtom ročníku, v Rakúsku a Maďarsku v piatom. A kúpanie v termálnej vode v Dunajskej Strede po takom výlete bolo dobrou zastávkou na ceste domov.

Je radosť pracovať s tak **motivovanými** deťmi a ja si len želim na záver, aby to očarenie z nového a nadšenie pre prácu i učenie mojím žiakom vydržalo čo najdlhšie.

tr. učiteľka Zuzana Bajusová

Šiesty ročník

Koncom septembra sa stretli šiestaci a ich rodičia na pracovnom víkende vo waldorfskej škole. Vyrábali sa **luky**. Od výberu dreva cez tetivu a šíp až po púzdro - všetko samostatne, občas s pomocou rodičov. Vráťane prípravy jedla na ohnisku. Táto pekná akcia nebola len tak samoúčelná.

Strelba z luku - to je téma začínajúca Gréckom v piatom ročníku, cez Rím a stredovek na dejepise šiesteho ročníka. A tak celá epocha dejepisu stredoveku začínala ráno lukostreľbou.

Vo februári sa ani šiestaci nevyhli celoškolskému **karnevalu**. Téma musela, samozrejme, ako je to zvykom na waldorfskej škole, vychádzať z témy vyučovania v triede. A tak - volili deti z veku Ríma, či čiernobielej techniky výtvarnej výchovy. Na fyziku sa neodhodlal nikto:-).

Nuž a najslávnejšia akcia celého roka bol **cirkus**. Po intenzívnom nácviku - všetci všetko- sa začali vyprofilovávať jednotlivé čísla a celková nálada. Vo veľkom frčala výroba plagátov a mesiac pred cirkusom sa prudko zvýšilo tréningovanie. Výzdoba telocvične a chodieb, šminkovanie, oblečenie... Ale stálo to za to. Tá neskonalá sláva po vystúpení a nadšené mladšie ročníky, ktoré sa potom do konca roka hrali na cirkus:-)...

Začiatkom mája sme boli **pod Sitnom** v škole v prírode. Venovali sme sa dejepisu, botanike, divadlu, topografii, maľovaniu, finančníctvu, architektúre... Skrátka, v skratke sme prebehli učivo väčšej časti školského roka, alebo sme si ho priblížili aj z iných strán. Videli sme východ a západ slnka zo Sitna, absolvovali romantické prechádzky okolo jazera (poniektorí sa v ňom aj vykúpali, často nestačili skočiť do plaviek), strelali sme z lukov, hrali sa... Skrátka, škola v prírode ako má byť. Prišli sme živí, zdraví a vyvetraní a mohli sme sa vrhnúť do záveru školského roka.

7.júna šiestaci zavŕšili ďalší veľký projekt, ktorý stál veľa námahy. Mohli ste ich vidieť na eurytmickom vystúpení **Ako Jaromil ku šťastiu prišiel**. Túto rozprávku naštudovali študenti eurytmického vzdelávania Anna Sophia a šiestaci sa pridali v úlohách elementárnych bytostí, v speve a hre na nástroje.

Alena Klčová, triedna učiteľka

Siedmy ročník

Siedmy školský rok, ktorý je označovaný za rok „kompletnej prestavby“ žiaka, sme začali nazeraním do tajov chémie. Najobľúbenejšou sa stala **Erlenmayerova banka**, ktorú žiaci familiárne nazvali Erliho banka. A podobne sa skamarátili aj s učivom chémie.

S prirodzeným rešpektom a zároveň obdivom sledovali procesy horenia rôznych prírodnín, oheň ako fenomén, premenu vápenca na vápno, zisťovali kyslosť a zásaditosť látok najskôr

pomocou šťavy z červenej kapusty, potom aj lakmusovými papierikmi, pôsobenie ohňa na kovy, atď.

V treťom septembrovom týždni sme boli v Zlíne v **Múzeu obuvníctva**, kde sme videli aj pracovňu podnikateľa Tomáša Baťu, presláveného po celom svete nielen výrobkami, ale aj prístupom k zamestnancom firmy.

V epochách slovenského jazyka a literatúry sme pracovali s rôznymi druhmi slovníkov, zaoberali sme sa jazykovedou, jej členením, pracovali sme so slovnou zásobou, tvorením slov, so slovnými druhmi, slohovými postupmi. Materiálom pre toto všetko nám boli rôzne literárne i neliterárne texty. Epochy matematiky boli pre siedmakov prekvapivé tým, že sme

začali používať namiesto čísel písmená – premennú. Vstúpili sme do sveta algebry. Pochopiť, že ani v matematike netreba vždy prísť k výsledku, bolo spočiatku ťažšie, no zvládli výrazy, mocniny a napokon aj náročnejšie rovnice. V geometrii bola zlatým klincom Pytagorova veta, ktorej dôkazy boli na dennom poriadku asi týždeň, no zaujímavé bolo aj znovuoobjavenie Tálesovej kružnice, premeny tvarov n-uholníkov pri zachovaní obsahu a mnoho ďalšieho. V náuke o človeku, zdraví a výžive sme sa pozreli dovnútra človeka – na jednotlivé sústavy, na pôsobenie rôznych látok v našom organizme, zisťovali sme vitálne funkcie všetkých žiakov, no zaoberali sme sa aj medziľudskými vzťahmi.

Tak ako každý rok sme navštívili Vianočné trhy.

V januári sme sa na epoche zemepisu dostali aspoň sprostredkovane do Afriky, Ázie i Ameriky, spoznali sme svetové oceány i moreplavcov, vďaka ktorým môžeme o našej Zemi

toľko vedieť. Svoj pohľad sme častejšie upierali aj na **hviezdnu oblohu**, astronómia bola obsiahnutá v učive zemepisu i dejepisu. A práve medzi týmito dvoma predmetmi bolo cítiť najväčšie prepojenie. **Zámorské objavy** boli hádam najväčšou témou ročníka. Počas celého roka žiaci počúvali príbehy o objavovaní sveta Vespuccim, Kolumbom, Magellanom a mnohými ďalšími. Najmä životný príbeh F. Magellana bol pre mnohých úžasným obrazom človeka idúcim za svojou ideou. Boli to však aj Leonardo da Vinci, Michelangelo, Ján Hus, Martin Luther, Johanka z Arku, ktorí zanechali po sebe veľký otláčok i pre dnešné časy.

Našu siedmacku púť sme zavŕšili fyzikou. Tá sa niesla v atmosfére očakávania, úžasu, nadšenia. Takými špičkami ľadovca boli pokusy so zrkadlami a **camera obscura** v optike, Voltov stĺp, ktorý sme si vytvorili v elektrike a páka a kladka v mechanike.

A napokon škola v prírode. **Nočné pozorovanie hviezdnej oblohy** v Parku tmavej oblohy v Kolonickom sedle v Poloninách po 10 hodinovej ceste vlakom nás celkom zmohlo, ale obloha bola nádherná jasná – ako za odmenu našej vytrvalosti. Potom hneď ráno presun do najvýchodnejšej dediny Nová Sedlica, výstup na Kremenec (počas ktorého sme počúvali priamy prenos z hokejových majstrovstiev, zápas Bielorusko – Slovensko), prekročenie hraníc do Poľska i na Ukrajinu – trvalo nám to 8 hodín. Prechádzali sme Stužickým pralesom, videli Salamandru škvrnitú a niektorí i diviaky, zažili sme prekonanie seba samého, bolesť aj

na takých miestach, o ktorých sme netušili, že ich máme, ale aj obrovskú spokojnosť, že zvládneme aj náročné veci. Navštívili sme Levoču a v nej Chrám sv. Jakuba s oltárom Majstra Pavla, renesančnú radnicu s obrazom Levočskej bielej panej, Spišský hrad, kde nás najviac zaujala mučiareň, Studenovodské vodopády, Starý Smokovec a Štrbské Pleso vo Vysokých Tatrách.

Po takom plnom, no krásnom roku, sme si určite prázdniny zaslúžili

S radosťou a vďakou za možnosť sprevádzať týchto mladých ľudí na ich ceste
Ivana Bartovičová, triedna učiteľka.

Ôsmy ročník očami žiakov

Tento rok bol, čo sa týka učiteľov, ale aj učenia samotného, výnimočný. Bol to rok zmien a revolúcií. Došlo ku zmene triednej učiteľky a pribudli aj noví učitelia. Ako prvú epochu sme mali zemepis. Prebrali sme Austráliu a Oceániu, preplávali všetky oceány a zabrdli sme opäť aj do astronómie.

Počas prvého mesiaca sme sa zoznámili s novými učiteľmi, novým učivom a prvýkrát sme dostali aj známky, začali sme sa učiť novým spôsobom. V slovenčine aj matematike sme spoznali neznáme pojmy. Písomné práce sa sťažili, aj učiť sa bolo treba viac.

Na chémii sme pozorovali reakcie viacerých látok. Spoznali sme nové látky. Aj na fyzike sme museli dávať veľký pozor, nakoľko bolo potrebné pokusy pozorne sledovať, aby sme pochopili súvislosti a vedeli vyvodiť závery. Veľmi sme pokročili, lebo nás to zaujímalo.

Biológia sa niesla v znamení anatómie ľudského tela. Mimochodom, vedeli ste, že ráno sme dlhší, alebo ak chcete vyšší, ako večer? Že neveríte? Príďte a vysvetlíme Vám to ☺.

Na dejepise sa pomaly blížíme k súčasnosti. Bližšie sme spoznali Máriu Teréziu i jej syna Jozefa II., kardinála Richelieu aj Ľudovíta XIV., Napoleóna, Cromwella, či Thomasa Jeffersona. Bojovali sme za Slobodu, rovnosť a bratstvo vo Francúzskej revolúcii, fascinovala

nás priemyselná revolúcia, zaujal boj za nezávislosť USA. Poznáme podstatu sviatku vďakyvzdania, pohli s nami osudy ľudí danej doby. Bola to zaujímavá epocha s pani učiteľkou Slávkou. Celý rok sme bojovali za „**ideály**“.

V neposlednom rade treba spomenúť aj Školu v prírode pri Počúvadle. Kompletne sme preskúmali okolie a vyliezli aj na Sitno. Zaujímavá bola exkurzia do banskej štôlne v Banskej Štiavnici. **Nočný pochod** nás zaviedol **na Sitno** pozorovať východ Slnka. Absolvovali sme orientačný pochod, prezentovali sme dejepisné projekty a mnohé ďalšie zaujímavé činnosti.

Všetci na túto školu v prírode dobre spomíname (samozrejme, aj na ten skvelý autobus FC Barcelona ☺).

Tak a máme za sebou už 8. školský rok a tešíme sa na ten ďalší.

Žiaci ôsmeho ročníka.

Deviaty ročník

Tento školský rok bol pre deviatakov mimoriadny. Začiatkom septembra sme absolvovali **splav na Malom Dunaji**. Počas troch dní sme sa naučili pádlovať a kormidlovať na kajakoch. Večer sme trávili pri ohníku a pozorovali do noci hviezdy. Cestu sme začali v Tomášove, preplavili sme sa okolo Eliášoviec, Madarasu, ukončili v Jahodnej, kde na nás čakali rodičia.

Počas roka žiaci na projektových hodinách aj doma pracovali na **individuálnych záverečných projektoch**. Tému projektu si každý zvolil sám, niektoré súviseli so spoločným záverečným divadelným projektom – s kostýmami alebo s kulisami. Od októbra sme začali pracovať na divadle – **Búrka od Shakespeara**.

Január, február a začiatok marca bol zameraný na prípravu na **Testovanie 9**, pre niektorých aj na prípravu na **talentové skúšky**. V testovaní sme uspeli výborne – patríme medzi 4% najúspešnejších škôl v tomto školskom roku. Všetci žiaci, ktorí absolvovali talentové skúšky (na umelecké školy alebo jazykové gymnázia) boli prijatí. Strávili sme spoločné chvíle v Makove, kde sme sa lyžovali, snowboardovali a pracovali na divadle.

Na prelome mája a júna sme odcestovali v rámci školy v prírode na **biodynamický statok** v Čechách, kde sme mali divadelné sústredenie, niektorí aj prácu na farme. Pracovali sme tam na dokončovaní scén, na výrazových prostriedkoch jednotlivých hercov. Vyliezli sme skoro na Snežku (skôr pod ňu), poslednú noc sme pripravili nočnú hru, ktorá skončila až nad ránom. Koniec školského roka sa niesol v znamení divadla a dokončovaní individuálnych projektov. V predjanskej nálade počas jedného týždňa sme si na verejnej prezentácii vypočuli všetky žiacke projekty- o nechcených deťoch, o týraných zvieratách, o šerme, o drakoch, videli sme hudobné aj tanečné vystúpenie a ochutnali z domácej kuchyne jedného žiaka. V piatok a v sobotu počas Jánskej slávnosti zazneli slová, vety z divadelného predstavenia Búrka. Žiaci zažili **standing ovation**. Po premiére bola rozlúčka s učiteľmi, rodičmi a žiakmi. Zaspomínali sme si cez fotky a videá na minulé roky strávené spolu.

V posledný deň sa žiaci rozlúčili s celou školou, spravili sme si poslednú fotku, zaželali posledné zbohom...

Tatiana Maťová, triedna učiteľka

Školský klub

V našej škole máme pre žiakov prvých štyroch ročníkov k dispozícii aj školský klub, kde žiaci trávia čas po vyučovaní. Ich najobľúbenejšou činnosťou je hra v sade – naháňačka, schovávačka alebo stavanie bunkrov.

Ako sa prváci s klubom zoznámili

Prvé dni a týždne v školskom klube boli pre prváčikov ešte oťukávaním a hľadaním si kamarátov. Zopár detí sa poznalo zo škôlky, a tak sa deťom podarilo pomerne rýchlo zblížiť.

Prvý mesiac v teplom počasí sme sa snažili hrať vonku hlavne spoločné hry, aby sa deti navzájom spoznali: Triola volá, vybíjaná, naháňačka, loptové hry, skákanie cez švihadlo, gumu,... . Na prednom dvore sme si vytvorili pod veľkým javorom svoj priestor: vyzametal, doniesli zopár veľkých polien na sedenie a stolček, vykamienkovali si plot, urobili si „ohník“. Tam sme mávali svoje stanovište a zopár detí sa tam často hrávalo, najmä dievčatá. Piekli koláče z hliny a piesku, škriatkom robili rôzne domčeky z konárikov, kamienkov, listov,... , robievali si „reštauráciu“ a pozývali na čaj.

Chlapci hrali naháňačku, skrývačku a v pieskovisku.

Na dvore sú pre deti aj drevené veže, ktoré využívali na rôzne. Počas roka sme sa snažili vyjsť von, ak to počasie dovolilo. V triede smmávali každý deň hneď po obede odpočinok. Deti si políhali na koberec na vankúšiky a matrace, zahrala som na flaute pre stíšenie jemnú

melódiu a čítala som im rozprávku. Po odpočinku sme sa zvykli chvíľku pohrať v triede a potom ísť von. V zlom počasí sa deti v triede hrávali rôzne hry: zopár akčných detí nám zahrlo svoje vymyslené, ale zato pripravené divadlo. V triede máme truhlicu s rôznymi látkami, sukňami, šatkami, ktoré deti využívajú na prezliekanie. A veľmi často. Okrem divadla si deti kreslili, skladali z papiera, stavali bunkre z lavíc a látok, chlapci sa hrávali s veľkými a malými drevenými kockami, legom, kartami.

Počas roka sme na dvore
aj pracovali. Na jeseň
sme hrabali lístie, na jar
zase pod javorom
vytvorili malú záhradku
s kvetinkami, o ktorú sa
museli deti starať, plieť
a každý deň polievať.
Robili to s veľkou
radosťou.

Denisa Mátrayová, klubistka

Čriepky z druháckeho klubu

S deťmi sme prežili pekný rok. Po zoznamovacom septembri s novou klubistkou, kedy sme sa s deťmi skôr naladzovali na seba a zavádzali si spoločný rytmus a pravidlá, sme jeseň prežili hrami vonku. Najobľúbenejšie z nich boli hranie pokladu, vybíjaná v kruhu, rôzne typy naháňačiek, skrývačiek, nechýbali ani hry s lanom. Jesenné plody sme využili na výrobu postavičiek, ktorými sme si vyzdobili i stolík ročných období. Nezabudli sme ani na hrabanie lístia, ktorého je v areáli našej školy požehnané.

V zime sme radi chodili do **čajovne**, v ktorej nás pekne obslúžili štvrtáci. Po vonkajších guľovačkách a šmýkaní sa na ľade v jazierku sme správne uzimení zasadli k výrobe origami z papiera, pečeniu čajového pečiva, výrobe betlehemu z hlíny, či darčekom pre rodičov k Vianociam. Povianočné obdobie sme strávili spolu vymýšľaním klubového

divadla, či prekážkových dráh z lavíc a stoličiek. Bolo to len radosti! Radi sme pozývali na náš cirkus i mladších prvákov. Chlapci zostali verní stavaniu hradieb z kociek i rôznych mostov pre autá a dievčatá hre na obchod, či detskej kuchynke. Rady nás pozývali na ich **špeciality z modelovacieho vosku**.

Jar sa niesla v duchu štrikovania a dokončovania puzdier na flautu, radi sme si popri tom porozprávali rôzne bájky, legendy, alebo hádanky. Chlapcom to už nedalo a ťahalo ich to čoraz viac k loptovým hrám. Dievčatá obľubovali **výrobu náramkov priateľstva**, alebo si pre nás pripravovali spevácke vystúpenie.

Posledné dva mesiace sme strávili veľa času vonku. Chlapci si stavali **bunker** a sadili si pri ňom nechtík. Inšpirovali dievčatá, ktoré si svoje kráľovstvá vytvárali skôr na stromoch, kde boli schopné i hodiny sedieť a rozprávať sa.

„Deková kultúra“ a hojkanie sa na hojdacej sieti boli tiež pre deti ku koncu roka obľúbené.

Miroslava Okuliarová, klubistka

Integrácia v znamení súdržnosti

V tomto školskom roku sme mali v evidencii 22 žiakov s rôznymi ťažkosťami v učení. Po vyhodnotení práce, sme mohli konštatovať, že pedagógovia a iní odborníci im venovali viac ako 620 hodín navyše.

Rok sa začal v sľubnej zostave 5 ľudí, ktorí si do svojho programu zahrnuli aj prácu s integrovanými deťmi. Boli to:

Miroslava Heribanová, špeciálny pedagóg

Gabika Cviková, psychológ

Monika Dojčárová, asistent

Peter Heriban, arteterapeut

Renata Kubečková, doučovateľ

Žiaľ, v živote nás prekvapia rôzne nečakané situácie a postupne sa náš tím zmenšil o 3 ľudí. Renata Kubečková prebrala povinnosti výchovného poradcu a potom triedneho učiteľa, Peter Heriban prestal postupne s hodinami arteterapie kvôli pracovnému vyťaženiu a Gabika Cviková odišla na dlhodobú PN-ku. K tomuto tímu sa postupne pričlenila Martina Krivošová ako asistent žiačky z tretieho ročníka. Nastúpila vo februári a venovala sa svojej malej žiačke takmer 400 hodín.

Napriek týmto „turbulentným“ zmenám sa nám podarilo pekne ukončiť školský rok. Na mnohých deťoch vidno **pokroky** – na jednej strane v úrovni kognitívnych schopností, na druhej strane v emocionálnej zrelosti. Môžeme pozorovať, ako sa zvyšuje miera ich samostatnosti, alebo naopak, s rastúcim sebavedomím si žiaci dokážu stále efektívnejšie vypýtať pomoc. Pracovali sme väčšinou v skupinkách. Toto rozhodnutie vyplývalo najmä z vonkajších okolností, ktoré sa objavili v priebehu roka. Učiteľov, ktorí sa mohli deťom venovať bolo menej a deti zostávali. Zároveň sme si uvedomovali, že pracovať s dieťaťom, ktoré má špecifické ťažkosti v učení len jeden krát do týždňa, je veľmi málo. V tomto roku sme sa často stretávali s otázkou – čo dieťaťu viac prospeje v jeho konkrétnej situácii – individuálne prekonávanie špecifických deficitov, či pomoc vo forme – nájsť stratenú niť v učive. Preto sme stále znovu balansovali od intervencie k doučovaniu. Vidíme, že bez efektívnej pomoci domáceho prostredia, ani špecifické terapeutické postupy, ani didaktické

metódy nevedú k tomu, aby dieťa mohlo plynule nasledovať prúd výuky, ak má v danom predmete zásadné ťažkosti.

Všetky tieto zmeny však prekvapivo vyústili do jednej novinky, ktorou je vysoká miera samostatnosti s akou žiaci chodili na individuálne hodiny. Až na pár výnimiek, vôbec nebolo treba chodiť pre deti do tried, mnohé už cez prestávku stáli pred dverami terapeutickej miestnosti. Vidíme v tom, okrem iného, zrkadlo zmeny ich postojov ku svojim ťažkostiam, ale aj ocenenie atmosféry súdržnosti, v ktorej sa práca v skupinkách niesla.

Osvedčené postupy sa pokúsime v budúcom roku ešte lepšie uchopiť a zároveň pracovať aj na nových výzvach, ktoré sa pred nami otvárajú.

Za terapeutický tím

Miroslava Heribanová, špeciálny pedagóg

Škola ako organizácia

Srdcom školy je kolégium, ktoré v tomto školskom roku tvorilo 25 učiteľov a 6 členov podporného tímu.

Úloha učiteľa je v našej škole veľmi dôležitá. Učiteľ, ak chce byť pre žiaka vzorom, musí neustále na sebe pracovať a rozvíjať sa. Preto ako škola v značnej miere podporujeme **vzdelávanie** pedagógov. V tomto roku absolvovali učitelia rôzne semináre, prednášky i cyklické vzdelávania vo waldorfskej pedagogike (zamerané na stredný stupeň alebo na konkrétne odborné predmety), v liečebnej pedagogike, kurzy spevu, maľovania, modelovania a mnohé ďalšie. A to nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Takisto na pôde školy boli organizované viaceré vzdelávacie aktivity.

V **personálnej oblasti** došlo k viacerým zmenám.

Na prelome rokov došlo k výmene správcu školy. Odišiel Peter Veselý a nastúpil Peter Kubinec.

V 2. ročníku sa na triednictvo po Mariánovi Czérem pripravovala Mirka Okuliarová a v 3. ročníku Renata Kubečková vystriedala Jána Glembu.

Druhou personalistkou sa stala Slávka Šebová. Vzťahy s verejnosťou prevzala Xénia Činčurová.

Za budúceho prvékeho učiteľa v Bratislave bol zvolený Slavomír Lichvár. Klubistkou Eva Anjelová.

Nakoľko od septembra 2012 zriadujeme alokované pracovisko v Košiciach, kde bude každý rok pribúdať jedna trieda. Triednou učiteľkou v 1. triede sa stane Renáta Blaschke. Klubistom Viktor Sedlák.

Svedectvom práce v oblasti **Vzťahov s verejnosťou** je najmä **výrazný rast záujmu rodičov o našu školu**, ktorý sa prejavil príchodmi nových žiakov počas roka, ako aj nebývalý záujem o zápis do prvého ročníka. Pritom nejde o výsledok žiadnej náborovej kampane, ale o plody dlhodobej poctivej práce našich učiteľov s deťmi na vyučovaní aj mimo neho.

V tomto školskom roku sme sa zamerali najmä **na rodičov** školy, na prieskum ich spokojnosti so školou formou niekoľkých dotazníkov. Prieskum, ktorý nemá byť jednorazovou akciou, ale tradíciou, je súčasťou procesu vyhodnocovania **kvality školy**, pretože sa usiluje zistiť očakávania rodičov a sledovať, ako sa ich škole darí počas roka naplňať. Napriek väčšinovej

spokojnosti rodičov s našou školou nám táto komunikácia umožňuje identifikovať aj slabšie oblasti a vedome na nich pracovať.

Prínosom pre školu bol aj externý dotazník študenta pedagogickej fakulty, ktorý sa zamerával jednak na **kritériá výberu a informovanosť rodičov** o waldorfskej pedagogike, ako aj na **porovnanie waldorfskej školy s tradičnými školami**. Ukázalo sa, že rodičia si waldorfskú školu vyberajú veľmi vedome a že sa jej darí aj napĺňať ich očakávania, čoho dôkazom je aj rastúci záujem nových rodičov o našu školu. Výsledky dotazníkov sú prístupné na našej webstránke.

Tento rok sa nám podarilo posilniť vzájomnú komunikáciu školy a rodičov. Rodičia sú vždy koncom týždňa obsiahlejšie informovaní o dianí na škole, čo umožňuje vytvárať **spoločné povedomie** o škole ako organizme, ktorý je živý, tvorený spoločne učiteľmi, rodičmi aj deťmi a otvorený vonkajším podnetom. Naši učitelia sa zaujímajú o dianie v školstve, zúčastnili sa na učiteľských konferenciách a umeleckých projektoch mimo školy, čo nám umožňuje **prepájať waldorfskú pedagogiku so spoločenským dianím**. Zúčastňujeme sa na aktivitách Asociácie súkromných škôl, boli sme súčasťou medzinárodného workshopu, ktorého výsledkom je aj prezentácia waldorfskej školy očami učiteľov zo zahraničia. Na jednej strane sa inšpirujeme skúsenosťami iných škôl, na druhej strane sa usilujeme odovzdávať naše: obohatiť štátne vzdelávacie programy našimi skúsenosťami a overenými postupmi. Pri škole pracuje stredoškolská iniciatíva, ktorá sa usiluje vyjsť v ústrety volaniu spoločnosti po odbornejšom všeobecnom vzdelávaní. V Košiciach ponúkame rodičom možnosť waldorfskej vzdelávacej cesty, ktorá sa dosiaľ sústreďovala len na hlavné mesto.

Aj keď je naša škola vždy otvorená verejnosti, predsa len sme tohto roku po prvý raz usporiadali aj **Deň otvorených dverí**. Milo nás prekvapil záujem o túto formu prezentácie školy, preto v ňom budeme pokračovať aj nasledujúce roky. Umožnil nám vytvoriť živú diskusnú platformu pre otázky k waldorfskej pedagogike, priestor pre vyjasňovanie prípadných dezinterpretácií.

Prvé desaťročie práce tejto školy je za nami, čo znamená, že aj **výsledky** sú už jasne viditeľné: v úspešných absolventoch školy, v nadpriemerných výsledkoch deviateckého celoštátneho testovania, vo vysokej spokojnosti rodičov a žiakov so školou. (web) Mozaiku doplnia aj čoskoro dokončené dokumentárne filmy o škole, ktoré budú sprístupnené širokej verejnosti.

Slabinou školy zostáva neprehľadná **webstránka**, ktorá v budúcom školskom roku prejde výraznou rekonštrukciou na základe podnetov rodičov aj širšej verejnosti. Súčasťou obnovy stránky bude najmä jej informačná nasýtenosť v oblasti pedagogiky a organizácie školy.

Druhou slabinou školy je roky sa tiahnuce spochybňovanie prínosu waldorfskej pedagogiky najmä laickou verejnosťou, ktoré dostáva priestor v médiách, dokonca predsudkami ovplyvňuje aj vyjadrenia niektorých teoretických odborníkov s povrchnými informáciami. Práve kvalitná webstránka s podrobnými, zrozumiteľnými výkladmi odlišností a špecifik tejto metódy môže pomôcť rozptýliť pochybnosti, ktoré sa v minulosti objavili.

Tohto roku sa obmieňa aj **Rada rodičov školy**, ktorá napriek rôznym problémom vďaka veľkej obetavosti a zaniuťeniu prvej generácie rodičov vytvorila pevnú pôdu pre prácu novej generácie.

Vrcholí aj proces 12-ročného **overovania** waldorfskej pedagogiky na Slovensku s množstvom pozitívnych výsledkov v pedagogickej oblasti, ktoré dokumentujú jej zmysluplnosť v našom školskom systéme.

V apríli 2012 škola privítala viacerých predstaviteľov súkromných škôl zo zahraničia v rámci **medzinárodnej konferencie** venovanej vzdelávaniu, ktorú spoluorganizovala Asociácia súkromných škôl Slovenska, do ktorej patrí aj naša škola.

Pozrite si aj prezentáciu z návštevy:

<http://www.foerderverband.at/berichte/33-deutsch-waldorf-grundschule-bratislava>

Hospodárenie

Výsledky hospodárenia (september 2011 – august 2012) sú uvedené v tabuľke (v €):

Príjmy štát + mesto	339140
Príjmy rodičia	218360
Príjmy ostatné	13560
Príjmy spolu	571060
Výdavky personálne	355510
Výdavky operatívne	106930
Výdavky projektové	8656
Výdavky spolu	471096
Rozdiel príjmy/výdavky	99964

V januári sa menila štruktúra platov zamestnancov, kde sa zvýšila celková cena práce. Aj napriek tejto skutočnosti škola za uplynulý školský rok hospodárila s kladným výsledkom. Na účte je rezerva voľných finančných prostriedkov, ktorá pokrýva náklady na chod školy v dĺžke 3 mesiacov. **Škola nemá žiadne záväzky a je finančne stabilná.**

Projekty a investície

V školskom roku 2011/2012 sa podarilo zrealizovať nasledovné projekty a investície:

1. detské ihrisko
2. pec na pečenie chleba
3. rekonštrukcia interiéru (skrine) v 1. ročníku
4. výmena okien v telocvični
5. oprava a kultivácia jazierka

Údaje o škole:

Názov: Súkromná základná škola waldorfská

Adresa: Vihorlatská 10, 831 04 Bratislava

IČO: 36069833

Tel.: 00421 2 202 830 20, 0903 557 121

E-mail: ba@iwaldorf.sk

Web: www.iwaldorf.sk

Vznik: Zriadená 10. 7. 2001 na základe rozhodnutia MŠ SR a zaradená do siete s účinnosťou od 1. 9. 2001.

Riaditeľ: PaedDr. Slávka Šebová

Zriaďovateľ: Výchova k slobode, o.z.

Štatutár: Mgr. Marián Czére

Projekt: MŠ SR schválilo postup školy podľa projektu Overovanie organizácie, foriem a obsahu výchovy a vzdelávania na škole waldorfského typu, ukončenie r. 2010. MŠVVŠ SR predĺžilo projekt do roku 2013.

Gestor/Garant: Odborným gestorom školy sa v roku 2001 stal Prof. Miron Zelina z PF UK. V šk. roku 2010/2011 bola gestorkou Doc. PhDr. Eva Gajdošová, PhD. FF UK. Od šk. roku 2011/2012 PhDr. Ľubica Bagalová, PhD., ŠPÚ.

Organizácia: Od šk. roku 2009/2010 – plnoorganizovaná základná škola (1.-9. ročník). Školu navštevovalo 180 žiakov, priemerná naplnenosť tried je 20 žiakov na triedu. Vyučovanie prebieha v epochách (8.30–10.15) – hlavné predmety (M, Sj, D, Z...), po nich nasledujú odborné predmety (Aj, Nj, Rp, Tv...trvajú 45 min.).

Pedagogika: Waldorfská škola (WŠ) uskutočňuje model pedagogiky waldorfského typu, vo svojej činnosti vychádza z princípov waldorfskej pedagogiky Rudolfa Steinera. Zakladateľom waldorfskej pedagogiky je Rudolf Steiner – rakúsky

filozof a pedagóg. Dal základy tzv. antropozofickému poznaniu sveta, z ktorého vychádza aj waldorfská pedagogika. Antropozofia sa však v škole neobjavuje ako priamy vyučovací obsah, ale pomáha učiteľovi k hlbšiemu pochopeniu dieťaťa.

Jedným z hlavným znakom waldorfského prístupu je prispôsobovanie vyučovacích obsahov a foriem práce vývojovým obdobiam dieťaťa. Aj napriek rýchlej a dynamickej dobe, v ktorej žijeme, má v živote dieťaťa všetko svoj čas. Nesprávne načasovanie, t.j. predčasné alebo oneskorené rozvíjanie zručností, preberanie látky, atď. môže viesť k deformácii alebo zablokovaní potenciálnych schopností dieťaťa.

Dbáme o zdravé celostné rozvíjanie všetkých elementárnych zručností, schopností, návykov a kompetencií. Bohatý citový život, kultivácia pohybu a čo najviac priamych skúseností s učebnou látkou. Snahou je pri každom výchovno-vzdelávacom procese aktivizovať všetky tri duševné zložky dieťaťa – myslenie, cítenie a vôľu, t.j. aby k mysleniu bol pripojený pozitívny emocionálny zážitok a niečo s látkou súvisiace aj konkrétne vykonané (napr. pri téme Starého Grécka žiaci šijú dobové oblečenie, dramatizujú Grécku báj a zúčastnia sa ako športovci klasickej Gréckej olympiády s päťbojom).

Príloha: Zoznam zamestnancov školy

Pedagogickí zamestnanci školy:

Triedny učiteľ 1.ročník: Dáša Czéreová
Vychovávateľ 1.ročník: Denisa Mátrayová
Triedny učiteľ 2.ročník: Marián Czére
Vychovávateľ 2.ročník: Miroslava Okuliarová
Triedny učiteľ 3.ročník: Ján Glemba
Vychovávateľ 3.ročník: Renáta Kubečková
Triedny učiteľ 4.ročník: Zuzana Bugárová
Vychovávateľ 4.ročník: Daniel Iždinský
Triedny učiteľ 5.ročník: Zuzana Bajusová
Triedny učiteľ 6.ročník: Alena Klčová
Triedny učiteľ 7.ročník: Ivana Bartovičová
Triedny učiteľ 8.ročník: Slávka Šebová
Triedny učiteľ 9.ročník: Tatiana Maťová
Nemecký jazyk: Slávka Šebová, Pavel Hanuštiak
Anglický jazyk: Slavomír Lichvár, Monika Dojčárová, Jane Prejsa
Ruský jazyk: Renata Kubečková
Slovenský jazyk: Renáta Blaschke, Xénia Činčurová
Eurýtmia: Pavel Hanuštiak, Monika Dojčárová
Ručné práce: Tatiana Maťová
Práce s drevom: Peter Heriban
Hudobná výchova: Stanka Haláčová
Telesná výchova: Jozef Malý
Výtvarná výchova: Gabriela Binderová
Matematika/Fyzika: Michal Klučka
Chémia: Marián Czére
Biológia: Denisa Mátrayová
Informatika: Marek Lichtner
Špeciálny pedagóg: Miroslava Heribanová
Školský psychológ: Gabriela Cviková

Nepedagogickí zamestnanci školy:

Správca: Peter Veselý/Peter Kubinec
Tajomníčka: Tatiana Jozefíková
Účtovníčka: Alena Rošková
Školník: Dominik Dluhoš
Upratovanie: Erika Hickievičová
Výdaj stravy: Tatiana Čunderlíková
Pomoc v kuchyni: Iveta Dolečková

